

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

**Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну**

**СИЛАБУС
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА (МУЗЕЙНА)»**

**Рівень вищої освіти – першого (бакалаврського)
Освітня програма «Середня освіта (Образотворче мистецтво)»
Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Спеціалізація: 014.12 (Образотворче мистецтво)
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка**

**Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1
від «2» вересня 2024 р.**

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Навчальна практика (музейна)
Викладач (-і)	Тимків Богдан Михайлович
Контактний телефон Викладача	+38 0500500951
Е-mail викладача	bohdan.tymkiv@pnu.edu.ua
Формат освітнього компонента	офлайн/онлайн
Обсяг освітнього компонента	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Згідно з графіком затвердженим кафедрою.
2. Анотація до освітнього компонента	
<p>Навчальна практика (музейна) забезпечується освітньою програмою за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. Спеціальність 014.12 Середня освіта. (Образотворче мистецтво). Навчальна практика належить до циклу професійної практичної підготовки і має вагомий освітньо-виховний вплив на становлення особистості вчителя образотворчого мистецтва, керівника гуртків (студій) декоративно-ужиткового мистецтва, дизайну тощо.</p> <p>Зміст навчальної практики розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців у сфері середньої освіти (Образотворче мистецтво), норм освітньої діяльності та мистецьких традицій етнографічних регіонів Прикарпаття, а також профілю освітньо-професійної програми.</p> <p>Предметом навчальної практики є форми і напрямки музейної роботи. Міждисциплінарні зв'язки: ця музейна практика органічно пов'язана із дисциплінами професійної підготовки: рисунок, живопис, історія образотворчого мистецтва та композиція а також кольорознавство, декоративно-прикладним мистецтвом.</p>	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
<p>Мета навчальної практики (музейної): є ознайомлення студентів із розвитком музейної справи Прикарпаття та напрямками розвитку музейної діяльності.</p> <p>В цілях освітнього компоненту: формування і розширення світогляду студентів, естетичного, морального і професійного виховання особистості майбутнього митця, вчителя і громадянина; виховання у студентів позиції про охорону, збереження і популяризацію пам'яток місцевого та вітчизняного і зарубіжного мистецтва; формування у студентів навички творчої діяльності, оформлення музейної експозиції, проведення позакласних виховних заходів, організація шкільних виставок образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва; поглиблення навичок у практикантів з науково-дослідної, науково-просвітньої роботи, що наближені до професійної діяльності наукового співробітника музею.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу на рівні базової середньої освіти.</p> <p>Загальні компетентності. ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності. ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою в професійній діяльності як усно, так і письмово,</p>	

комунікувати іноземною мовою за предметною спеціальністю.

ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності на основі етичних принципів, толерантності, до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК7. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, виявляти та утверджувати національно-культурну ідентичність, реалізовувати свої права й обов'язки як члена суспільства; утверджувати цінності демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини та громадянина в Україні.

Фахові компетентності, спільні для всіх предметних спеціальностей (ФК)

ФК1. Здатність застосовувати систематизовані наукові знання в професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності.

ФК2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.

ФК3. Здатність виявляти й окреслювати мету та завдання педагогічної діяльності, здійснювати проектування процесів навчання й виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання й розвитку учнів

ФК5. Здатність здійснювати контроль і об'єктивне оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання, навчати учнів оцінюванню та самооцінюванню.

ФК6. Здатність до формування учнівського колективу, навичок командної роботи; знаходження ефективних шляхів мотивації учнів до саморозвитку; спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ФК7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.

Компетентності предметної спеціальності (ПК)

ПК1. Здатність глибоко розуміти класичні та новітні мистецтвознавчі поняття і на їх основі розробляти концептуальні засади образотворення.

ПК4. Здатність характеризувати історичні віхи еволюції образотворчого мистецтва й адекватно оцінювати наявні артефакти за об'єктивними критеріями їх художності.

ПК5. Здатність добирати ефективні для художньо-творчого розвитку учнів форми, методи, засоби і технології студіювання образотворчого мистецтва.

ПК10. Здатність до організації, проведення й оцінки результативності навчально-творчих практик, виховних заходів та виставок творів образотворчого мистецтва.

Програмні результати навчання(РН), спільні для всіх предметних спеціальностей

РН4. Добирати та застосовувати сучасні освітні технології та методики для формування ключових і предметних компетентностей учнів; критично оцінювати результати їх навчання та ефективність уроку.

РН5. Добирати доцільні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; аналізувати динаміку особистісного розвитку учнів, визначати ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

РН6. Проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технологій здоров'язбереження під час освітнього процесу, способів запобігання та протидії негативним впливам на особистість, налагоджувати ефективну співпрацю з учнями та батьками (особами, які виконують їхні функції).

РН7. Застосовувати систематизовані наукові знання в професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності, оперувати базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

РН8. Спілкуватися державною мовою в професійній діяльності як усно, так і письмово, комунікувати іноземною мовою за предметною спеціальністю, висловлювати обґрунтовані твердження.

РН9. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.

Програмні результати навчання для предметної спеціальності (ПРН)

ПРН3. Уміти знаходити й опрацьовувати візуальні і літературні джерела та ефективно використовувати їх в мистецько-освітній, науковій і художньо творчій діяльності.

ПРН3. Уміти прищеплювати учням художні цінності традиційних і сучасних напрямів національного образотворчого мистецтва.

5. Організація навчання

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	
Практичні заняття	
Самостійна робота	90

Ознаки освітнього компонента

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
2	014 «Середня освіта»	1 (бакалавр)	Нормативний

Тематика освітнього компонента

Види роботи	Години
Тема 1. Настановча конференція. Ознайомлення із базою практики, узгодження графіку та змісту роботи практиканта.	3
Тема 2. Вивчення напрямків діяльності музейних закладів; документи планування. Вивчення основних принципів організації постійно-діючих музейних експозицій.	10
Тема 3. Виставкова діяльність музеїв. Особливості експонування.	10
Тема 4. Знайомство з науково-дослідною діяльністю, роботою у фондах музеїв.	10
Тема 5 Навчально-просвітницька діяльність музеїв.	10
Тема 6. Підготовка конспектів лекцій для проведення екскурсій в музеї.	20
Тема 7. Оформлення звітної документації за результатами навчальної практики.	24
Тема 8. Участь у підсумковій конференції (за підсумками проходження практики).	3
Всього	90

6. Система оцінювання освітнього компонента

Загальна система оцінювання освітнього компонента	<p>Вид контролю – залік.</p> <p>Максимальна кількість балів – 100.</p> <p>Оцінювання видів навчальної роботи:</p> <p>Ознайомлення з експозиціями та діяльністю музеїв – 6 балів; ознайомлення з правилами збереження експонатів у фондосховищах, з інвентарними картками, каталогами тощо – 9 балів; знайомство з науково-дослідною діяльністю, роботою у фондах музеїв – 10 балів; виставкова діяльність музеїв та особливості експонування – 10 балів; підготовка конспектів лекцій для проведення екскурсій в музеї (три конспекти) – 30 балів; проведення просвітницька роботи в музеїв з учнями – 15 балів; оформлення звітної документації за результатами навчальної практики – 10 балів; звітна документація та захист результати навчальної практики</p>
---	---

	(музейної) – 10 балів.
Вимоги до документації	<p>Звітна документація здається студентами по завершенню проходження практики протягом наступного тижня керівнику практики від ЗВО на кафедрі методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну. Вона включає:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Звіт з виконаної роботи з зазначеною кількістю виконаних завдань, місцями їх виконання; 2. Відгук-оцінку керівника практики із зауваженнями; 3. Фотозвіт про проходження практики. <p>Звіт з практики проходить у формі перегляду робіт, що проводиться комісією у складі завідувача кафедри та викладачів, що керують пленерними практиками студентів першого курсу. Оцінка за практику виставляється з урахуванням рейтингових балів за видами діяльності практиканта (таблиця максимальних рейтингових балів додається) та вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і залікову книжку студента за підписом керівника практики. Крім творчого перегляду здійснюється ще й колективна форма підведення підсумків практики – аналізуються позитивні і негативні аспекти роботи під час практики. Студенти, які не виконали програму практики, за наявності поважної причини проходять практику повторно, у вільний від навчання час. Підготовка конспектів лекцій для проведення екскурсій в музеї (три конспекти) – 30 балів; оформлення звітної документації за результатами навчальної практики – 10 балів.</p>
Практичні заняття	Максимальна оцінка – 100 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю - залік; Форма задачі – комбінована (усна, письмова).

7. Політика освітнього компонента

1. Викладання курсу та взаємодія із здобувачем вищої освіти ґрунтуються на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням

<https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

2. Основні вимоги щодо проведення навчальних практик викладені у положеннях: «Порядок встановлення відповідності навчальних дисциплін (практик) профілю кафедр університету <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-vstanovlennia-vidpovidnosti-navchalnykh-dystsyplin-praktyk-profiliiu-kafedr-universytetu.docx.pdf>, «Положення про організацію та проведення практики у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.50_2023-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-ta-provedennia-praktyky-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylii-stefanyka.pdf

3. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами

наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

4. Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора №447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора №417 від 03 липня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.

5. Неформальна освіта зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Ключко Ю. Музеєзнавство: словник-довідник. К.: НАККІМ, 2013. 80с.
2. Довідник про сайти музеїв усього світу: <http://supercook.ru/spr-01-mus.html>
3. Портал «Національний віртуальний музей» (Велика Британія): <http://www.culture24.org.uk/home>
4. Сайт Національного музею науки Японії: <http://www.museum.ru/N30669>
5. Валенкевич О.В. Культурно-освітні засади діяльності чеських музеїв (на прикладі «Наукового центру «Техманія» у місті Пльзень»). Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки. 2017. Вип.3. С. 39-44. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VZhDUP_2017_3
6. Лисенко Т.М. Музейна педагогіка та перспективи розвитку. URL: <https://virtkafedra.ucoz.ua/elgurnal/pages/vyp9/lysenko.pdf>
7. Удовиченко І. В. Музейна педагогіка: теорія і практика: науково-методичний посібник. К.:Логос, Національний музей історії України, 2017. 72 с.
8. Караманов О. Музейна педагогіка в навчально-виховному процесі загальноосвітньої школи. Освіта та педагогічна наука. №3 (152), 2012.
9. Маньковська Р.В. Музеї України в суспільно-історичних викликах ХХ - початку ХХІ століть. Львів: Простір М, 2016. С. 183-185.
10. Видання «Музеї України» (містить каталог музеїв України): <http://www.museum-ukraine.org.ua>
11. Сайт музейної спільноти України та журналу «Музейний простір»: <http://prostir.museum.ua>
12. Музейна педагогіка в науковій освіті : збірник тез доповідей учасників II Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Київ, 26 листопада 2020 р. / за наук. ред. С. О. Довгого. Київ: Національний центр «Мала академія наук України», 2020. 310 с.
13. Руденко С. Б. Музейна пам'ятка: соціокультурна сутність та місце в системі історико-культурних цінностей: монографія. К.: НАКККІМ, 2012.
14. Котлер Н., Котлер Ф., Котлер В. Музейний маркетинг і стратегія: формування місії, залучення публіки, збільшення доходів і ресурсів. К.: «Стилос», 2010. 528 с.
15. Руденко С. Б. Музейна пам'ятка: соціокультурна сутність та місце в системі історико-культурних цінностей: монографія. К.: НАКККІМ, 2012.
16. Музейна педагогіка – синтез досвіду: Метод. мат. /Автори - упоряд.: Горовий А.В., Топилко О.В. Лучук Т.Є., Завадська О.А. К.: НВЦ «Пріоритети», 2012. 84 с.
17. Рутинський М. Й., Стецюк О. В. Музеєзнавство: Навч. посіб. К.: Знання, 2008.

Викладач: Тимків Богдан Михайлович, професор, завідувач кафедри методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну